

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

3 Quomodo species sacrilegij sint distinguendæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

huiusmodi contractus est contra reuerentiam Deo in rebus sacris debitam, nec minus cedit ipsi iniuriam & contemptum, quam violatio loci sacri.

Nec refert quod id fiat consentiente parte, inde enim bene sequitur, non fieri parti iniuriam; non tamen tollit iniuriam quae fit Deo, sed potius auget. quia etiam ipsa sanctitatem rerum illarum emendo violat, & contra reuerentiam Deo in rebus illis debitam agit. Itaque simonia videtur species quaedam sacrilegij: consistit enim in eo, quod speciali modo, nempe emendo & vendendo, res sacra violetur. Confirmatur ex Gregorio cap. 1. Audiuimus 1. quaestione 3. *A sacrilegio hoc factus non dispar dixerim, cum id, quod gratis fieri debuit, sub pecunia pactione casatur.* Vbi Glossa: *Dicitur hic quod sacrilegium & simoniam committunt qui Ecclesiam vel Ecclesiastica beneficia per pecuniam acquirunt vel concedunt.*

DUBITATIO III.

Quomodo species sacrilegij sint distinguenda.

Diuus Thomas art. 3.

Respondetur, Esse distinguendas secundum diuersitatem rerum sacrarum, seu iuxta diuersam rationem sanctitatis, quae in rebus sacris reperitur. Ita D. Thomas art. 3. tanto enim, ceteris paribus, sacrilegium est grauius, quanto maiorem sanctitatem obtinet res ea quae violatur. Dico, ceteris paribus; quia non tantum consideranda est rei sanctitas, sed etiam conditio operis, quo violatur, vtrum multum an parum illi sanctitati repugnet. maius enim peccatum est confringere imagines Sanctorum, quam indeuote accedere ad Eucharistiam.

Diuus Thomas ponit tria genera rerum sacrarum: tribuitur enim sanctitas *personis & locis, & aliis rebus ad cultum Dei ordinatis*; & hoc modo statuit tres species sacrilegij. Primam, Qua violatur persona. Secundam, Qua locus. Tertiam, Qua res alia. Ad primam speciem pertinet percussio Clerici, fornicatio Ordine sacro initiati, Religiosi, & Religiosae, & cuiuslibet votum castitatis habentis. Idem tenet Caietanus de violatione cuiuslibet voti personalis: hoc ipso enim quo aliquod opus virtutis Deo voues, te ipsum illi dedicas & consecras, vt ei cultum exhibeas. itaque si omittas, violas tuam personam vt sacra est, iuxta Caietanum.

Aduerte tamen, Praecipuam malitiam contra religionem in violatione votorum esse, non qua parte res Deo dicata indignè tractatur; (in qua indigna tractatione consistit sacrilegij ratio) sed qua parte non seruat promissio Deo facta, & fides irrita redditur, vt Apostolus loquitur. Votum enim est promissio Deo facta, qua non tam sanctificatur aut sacra efficitur persona vouens, quam res quae vouetur: atqui violatio promissionis per se non est sacrilegium, sed perfidia. Itaque perfidia in Deum est praecipua in huiusmodi peccatis: quae potest accedere, etiam si aliàs proprie nulla res sacra male tractetur; vt fit quando per nudam

omissionem rei vota peccatur. Vnde peccatum contra votum, proprie & per se est perfidia in Deum, sicut peccatum contra iuramentum est periurium.

Est tamen etiam in omni violatione voti aliquo modo ratio sacrilegij, clarius aut obscurius, perfectius vel minus perfecte. Qui enim vouet castitatem, corpus suum Deo consecrat, vt immune & purum maneat ab omni contaminatione libidinis: ex qua consecratione & dedicatione peculiarem sanctitatem contrahit; contra quam si agatur, erit proprie sacrilegium. hinc virgines Deo dicatae dicuntur sponsae Christi. In votis autem, quibus alios virtutum actus, vt paupertatem, obedientiam, orationem, peregrinationem, ieiunium vouemus, non tam aperte cernitur haec sanctificatio personae. nihilominus quia persona aliquo modo se dedicat cultui diuino, obligando se per votum ad cultum Deo tali opere exhibendum, videtur & ipsa quodammodo sacra fieri; & ita potest ibi sacrilegium aliquo modo locum habere, dum voluntarie contra illam sanctitatem agitur, vel omititur id quod ipsa postulabat: quamuis, vt verum fatear, parum proprie id sacrilegium dicatur. Aduerte tamen, in huiusmodi perfidiam & sacrilegium non esse duo peccata, sed vnum tantum; quia alterum ex altero necessario sequitur, soloque respectu distinguuntur. In votis realibus res, quae vouetur, sanctificari censetur. Vnde si haec postea ad profanum usum applicetur, sacrilegium erit: nisi forte illius fiat iusta redemptio. hoc tamen potius ad tertiam speciem pertinet.

Ad primam quoque sacrilegij speciem pertinet pertractio personarum Ecclesiasticarum ad tribunal saeculare, exactio vestigalium ab iisdem per Principes saeculares, contra Canones; quia Ecclesia in reuerentiam status sacri voluit illas ab his esse immunes, & hac immunitate seruanda Deum in illis per saeculares honorari: quod merito facere potuit, vt ostensum est supra cap. 33. dub. 3.

Ad secundam speciem pertinent omnia, quae sunt contra sanctitatem loci sacri. Primo, Effractio vel incendium loci sacri, euersio altaris. Secundo, Effusio iniuriola sanguinis, effusio seminis, excommunicati vel infidelis sepultura, extractio violenta personae, quae a syli causa eo se contulit: quod intellige, nisi sit latro publicus, vel nocturnus populator agrorum, vel commiserit enorme maleficium in loco sacro fiducia a syli, de quibus vide Siluestrum, Immunitas 3. q. 2. Ratio est, quia Ecclesia in reuerentiam loci sacri & cultus diuini voluit loca sacra ab his esse libera, & huiusmodi privilegio illa honorari. Tertio, Huc etiam referri possunt mercatus, deambulationes, clamores, & alia huiusmodi profana, quae per se cultum diuinum impediunt, cap. Decret. 2. de immunitate Eccles. in 6. quauis in his posterioribus non semper sit peccatum mortale, maxime si scandalum ab sit, & non sit grauis excessus, nec cultus diuinus impediatur. Quarto, Furtum in loco sacro, & quidem si a syli & securitatis causa res ibi deposita, vt reuerentia loci tuta sit, circumstantia loci sacri addit furto malitiam sacrilegij mortiferam: quia sanctitas loci sacri violatur & contemnitur. acceperat enim locus sacer, vel potius Deus, quatenus loco sacro praesidet, rem illam in suam veluti fidem & custodiam. Si autem eam ob causam ibi deposita non sit, probabile est rationem

Kkk 3 sacri-

9 Vnde sacrilegiorum distimtio.

10 Trium generum rerum sacrarum. Tres species sacrilegij. 1. Species.

11 Praecipua malitia violationis voti in perfidia.

12

13 2. Species.

14 Furtum in loco sacro.

facrilegij mortiferam non esse; quia res illa custodia loci sacri non erat concedita, sed per accidens ibi posita. Quare non censetur loco per tale furtum maior iniuria irrogari quam per confabulationes, risus, detractiones, contractus sæculares, & similia; in quibus tamen, si scandalum absit, & cultus diuinus non impediatur, non videtur malitia sacrilegij mortifera: non enim habent ista peculiarem repugnantiam cum loci sanctitate, sed solum generalem, sicut omnia peccata externa; nec Ecclesia peculiariter statuit horum abstinentiam locum sacrum honorari; sicut constituit ibi non fieri actum matrimonij, effusionem sanguinis, homicidium, &c.

15
3. Species.
Varias modis res dicuntur sacra.

Ad tertiam pertinent ea peccata, quibus aliæ res sacræ temerantur. Dicuntur autem aliæ res sacræ, vel quia sanctitatem efficiunt, vt Sacramenta: vel quia rebus sacris administrandis sunt instrumenta, vt vasa sacra, vestes sacræ, ornamenta: vel quia sacra significant, vt verba sacra: vel quia ea repræsentant, vt imagines Christi & Sanctorum: vel quia sunt particulæ aut res sacrorum, vt reliquiæ: vel quia sunt mensura actionum sacrarum, vt dies Dominici & festi: vel denique quia ad sustentationem sacrorum sunt dedicata, vt bona Ecclesiarum. Hæc omnia continentur nomine *rei sacræ*, vt distinguitur à persona, iuxta D. Thomam.

16
Violatio Sacramentorum.
Sanctiss. Eucharistia Sacramentum.

Inter hæc primum locum tenent Sacramenta. Itaque ad hanc speciem sacrilegij Primò referenda est omnis iniuria, omnisque abusio Sacramentorum: item perceptio & administratio eorumdem in statu peccati mortiferi. & quia inter Sacramenta supremum locum tenet Eucharistia, quæ non solum sanctitatem efficit, sed etiam ipsum fontem sanctitatis realiter continet; violatio huius est grauissimum sacrilegium, vt rectè diuus Thomas dixit. quod intellige de sacrilegiis quæ committuntur in res sacræ, non autem quæ in personas: nam grauius est sacrilegium, quod committitur in ipsam Christi humanitatem in sua specie se exhibentem, quale erat Iudæorum, Christum malè tractantium & occidentium. Nec obstat quòd in Eucharistia sit etiam persona Christi, eiusque sanctissima humanitas viua & intelligens; quia non exhibet se in modum naturæ intelligentis, sed rei inanimæ. Vnde D. Thomas Eucharistiam refert inter res sacræ, non inter personas sanctitatem habentes.

Secundò, Abusio & violatio vasorum sacrorum; vt si quis vtatur calice consecrato ad potandum, sicut Baltasar vasis templi: si ex vestibus sacris conficiat sibi caligas vel thoraces, sicut multi fecerunt hæretici; si res huiusmodi surripiat.

17
Abusio S. Scripturæ.
Hæretici sacrilegi.

Tertiò, Abusio sententiarum S. Scripturæ ad superstitiones, ad facetias, ad amatoria, &c. Item ad stabilendas hæreses, vt docet D. Thomas ar. 2. vnde omnes hæretici hac ratione sunt sacrilegi; iniuriam enim faciunt verbo Dei, eo abutentes ad stabilienda perniciosâ mendacia: qua in re etiam ipsum Deum auctorem mendacij faciunt, & sic tacitè etiam blasphemiam committunt. Item irreuerentia omnis, quæ committitur in recitando vel cantando Officio diuino, sacrisque caerimoniis obeundis: hæc enim omnia reuerenter & decorè, tamquam res quæ ratione significationis & institutionis suæ sacræ sint, peragi debent. Eòdem per-

tinet musica lasciuia vel profana rebus diuinis adhibita: qua in re multis locis peccatur, & meritò à profana Summo Pontifice & Prælati Ecclesiæ remedium adhiberi debet.

Quartò, Mala tractatio vel contractio imaginum sacrarum; si id fiat vt Sancti per eas non colantur, vel ex contemptu illorum, sicut fit ab hæreticis. si indecorè pingantur, vel sculpantur; vt cum D. Virgo instar femine mundanæ exprimitur. in his etiam tacita blasphemiam continetur.

Quintò, Si reliquiæ Sanctorum indecorè habeantur, si dissipentur, eo animo ne colantur.

Aduerte tamen, si hæc indigna tractatio reliquiarum & imaginum spectetur vt est iniuria in ipsos Sanctos, sic non esse sacrilegium, sed peccatum contra obseruantiam & reuerentiam Sanctis debitam ob eminentiam sui status, & opponitur dulciæ. Sed habet ratione sacrilegij quatenus hoc ipsum redundat in iniuriam Dei, cuius sunt ministri, & filij cum ipso regnantes, & ipsius gloriæ confortes. Sicut enim ad honorem Dei pertinet, vt ipsius filij, quos ipse tantopere euexit, & tam sublimes fecit, ipsius intuitu honorentur; ita & multò magis illorum dedecoratio in ipsum refunditur. Sic domestici regis & familiares honorantur maximè ob respectum & coniunctionem quam habent cum rege, & contumelia ipsis temerè facta videtur ad regem pertinere.

18
Omissio Sacri.
Sanctiss. dicit Iesù.

Sextò, Si dies sacri operibus seruilibus vel aliis prohibitis violentur. Omissio Sacri non tam videtur esse sacrilegium quàm cultus debiti neglectus. sacrilegium enim sonat indignam rei sacræ tractationem: vnde dicit aliquem positium actum circa rem sacram. Itaque in operibus seruilibus potius cernitur ratio sacrilegij, quia per ea sanctitas diei (quæ consistit in eo, quòd dies ille deputatus sit cultui diuino, per auditionem Sacri & abstinentiam operum seruilium, præstando) violatur & quasi contaminatur: quamuis & hic satis imperfectè ratio sacrilegij reperiri videatur. Confirmatur, quia sacrilegium est contra præceptum negatiuum, *Non violabis sacræ*; omissio Sacri contra affirmatiuum. Itaque est contra virtutem religionis, tamquam priuatio actus debiti religionis.

Septimò, Inuasio bonorum vel Iurium Ecclesiasticorum, retentio Ecclesiæ legatorum, &c. hæc enim sæpè in Iure sacrilegia vocantur; vt patet multis Canonibus, 17. quæ st. 4. etsi enim hæc bona nullam in se sanctitatem habeant, tamen Iure naturæ & Canonico ob reuerentiam, quæ cultui diuino debetur, debent esse ab occupatione secularium immunia.

19

Circa prædicta aduerte, non omnia sacrilegia, quæ ad hunc tertium modum pertinent, esse eiusdem speciei propriè loquendo, sicut nec omnia, quæ ad primum, vel secundum. sicut enim longè aliter Sacramenta sunt sacra, quàm vestes sacræ, vel verba sacra, vel reliquiæ Sanctorum; ita quoque indigna horum tractatio diuersæ rationis malitiam continet. Dicuntur tamen eiusdem speciei, nimirum generalis & subalterne, quæ alias sub se species peculiare continent.